

Стратегія послаблення Росії в сучасних умовах

Олексій Іжак

2026

Резюме

Для найшвидшого закінчення війни потрібна стратегія зламу здатності російського режиму вести війну високими темпами, а не очікування його швидкого падіння. РФ уже не захищена від воєнної поразки у звичайній війні самим балансом сил, який існував ще рік тому. Росія достатньо швидко може втратити можливість підтримувати темп бойових дій, що означатиме перехід до стратегічної оборони. Це означатиме для РФ нескінченне виснаження без жодного шансу досягнення т. зв. «цілей СВО», тобто нескінченну поразку. Причому цю перспективу РФ не змогла б змінити застосуванням ядерної зброї.

Проблема значною мірою в тому, що для партнерів України поразка РФ, яка стає неминучою і без жодного її розпаду, все ще асоціюється з ризиком ядерної ескалації і розпаду РФ. Й те, й інше залишається табу. Потрібні зусилля, щоб воєнна поразка РФ перестала асоціюватися з її розпадом. Це деблокує колективні кроки, які можуть наблизити російську воєнну поразку, без якої змістовні мирні переговори неможливі.

Чому так? Через особливість російської поведінки при загрозі поразки. У критичній ситуації російське керівництво шукає не миру, а нової ще більш асиметричної ескалації, ще менш витратної для РФ, і ще більш витратної для світу. Доки російське керівництво відшукує або вважає, що відшукує такі ескалаційні ходи, РФ намагається продовжити війну. Тому блокування самих можливостей для РФ робити такі кроки дозволяє з'єднати «реалії на полі бою» з ходом мирних переговорів.

Ядерний шантаж Росії дедалі менше працює як практичний інструмент примусу. Ядерна ескалація не дає Кремлю перемоги, не розв'язує проблем економіки і не створює союзників. Поразка РФ у звичайній війні не дорівнює її розпаду. І щоб ядерна ескалація не здавалася Кремлю дешевим і ефективним уникненням поразки, корисним може бути диференціація: поразка РФ у звичайній війні – це просто поразка, але поразка РФ після застосування нею ядерної зброї руйнує міжнародний інтерес у існуванні Росії в її нинішній агресивній конфігурації.

Таким чином, дві робочі гіпотези проходять через цей текст. Перша: поразка РФ у звичайній війні не означає її розпаду, тепер це практично мислима перспектива для початку мирних переговорів, яка не залишає місця сакралізації ідеї «збереження обличчя» московських правителів. Друга: Росія шукає ескалаційний асиметричний інструмент примусу із непропорційною віддачею, який має перекрити геополітичні борги війни – людські і матеріальні втрати, деградацію воєнної економіки, втрату ринків і залежність від Китаю, – які заради наближення миру мають бути заблоковані засобами, не коштовнішими за російські асиметричні загрози.

Політична інфляція Росії

Війна стала для російської влади головним способом внутрішньої організації. Вона дисциплінує еліти, розподіляє бюджетні потоки, карає нелояльних, створює нових бенефіціарів і перетворює учасників війни з «гарматного м'яса» на кадровий ресурс режиму, свого роду «політичне м'ясо». Путін назвав це «двіжем». У точнішій політичній мові йдеться про симулякр розвитку: держава, яка не здатна запропонувати майбутнє, виробляє відчуття руху через війну, воєнні інвестиції, адміністративні ліфти, квазіідеологію і нову зовнішню жорсткість.

Політична інфляція – зворотна сторона цього механізму стабільності. Кожен великий ритуал симулякра розвитку потребує більше безпеки, протоколу й примусу, але дає слабший ефект. 9 травня 2026 року парад відбувся, однак без наземної колони військової техніки. Кремль залишив трибуну, іноземних гостей, учасників війни, розрахунок КНДР і авіацію, проте прибрав із Красної площі танки, бронетехніку й ракетні системи. Ритуал не зник. Він став дорожчим у захисті і біднішим у символіці, тому вже не працює як дешевий засіб демонстрації сили.

Очевидна російська невпевненість навколо 9 травня могла мати ще одне пояснення. Парад для режиму є показом персональної верхівки: хто стоїть поруч із Путіним, які силовики й військові видимі, яких гостей вдається привезти. Після нього Кремль додав компенсатор: 12 травня заявив про випробування «Сармата», а у другій половині травня провів російсько-білоруські ядерні навчання з участю стратегічних сил. Зміщення від фантазії швидкого захоплення України до дедалі вужчих цілей на Донбасі працює так само: політичний результат стискається, а шум навколо нього зростає. Раніше часто вистачало ядерного натяку. Тепер потрібен спектакль із ракетами, Білоруссю і великими цифрами Міноборони РФ. Це спроба знайти додатковий ефект залякування там, де стара погроза вже частково зносилася.

Інший важливий ритуал 2026 року – чергові вибори депутатів Державної думи дев'ятого скликання, які мають пройти 20 вересня 2026 року, у межах єдиного дня голосування. За повідомленнями ЦВК Росії, голосування планують розтягнути на три дні – 18-20 вересня. Паралельно мають відбутися прямі вибори голів кількох суб'єктів РФ – за актуальними повідомленнями, восьми, а також непряме обрання керівників ще частини регіонів, вибори депутатів законодавчих органів у 39 регіонах і понад 2,2 тис. кампаній різних рівнів із заміщенням майже 23 тис. мандатів і посад. Раніше такі кампанії підтримували образ країни, яка нібито живе за нормальним політичним календарем під час «спеціальної воєнної операції».

У 2026 році цей календар стає менш безпечним для Кремля. Штучна монобільшість у Думі може забезпечити потрібне голосування, але перетворює парламент на ще один тягар режиму: він потребує явки, цифрової дисципліни, адміністративних наказів і показової лояльності без справжньої політичної ваги. Якщо допустити реальний політичний рух, ризик виникає вже для самої системи. Якщо його не допустити, вибори стають дорожчою постановкою нормальності. Це не розпад, але втрата здатності дешево підтверджувати згоду.

Цифрова самоблокада Росії теж підсилює політичну інфляцію. Росія цифровізованіша, ніж це може здаватися для архаїчної диктатури: банки, податки, держпослуги, маркетплейси, доставка, електоральне адміністрування й військові комунікації тримаються на сервісах, які влада тепер сама блокує або робить ненадійними. Уособленням цієї державної цифровізації є прем'єр-міністр Михайло Мішустін, який прийшов у велику політику з Федеральної податкової служби – машини обліку, даних і цифрового адміністрування. Російська влада будувала не китайський фаєрвол, а цифрову державу фіскального, адміністративного й мобілізаційного контролю. Війна змушує її різати власні канали керування.

Кілзона для російської воєнної сили

Фронт, кілзона активних бойових дій, значною мірою визначає, наскільки російська влада, еліти і населення сприймають ситуацію в Росії як позитивну чи негативну. Головним російським асиметричним ескалаційним інструментом примусу лишається воєнний факт на землі: просування, яке має примусити Україну й партнерів прийняти російські умови. Якщо російське «просування» стає «негативним», виникає питання ціни війни. Ціна війни завжди більша, якщо війна не дає руху.

Американський Центр стратегічних і міжнародних досліджень (CSIS) у січні 2026 року оцінив російські сукупні втрати від лютого 2022 року до грудня 2025 року майже в 1,2 млн осіб, включно з убитими, пораненими й зниклими. Українські сукупні втрати CSIS оцінив у 500-600 тис. За цією консервативною міжнародною оцінкою співвідношення ширших втрат близьке до 2:1 на користь України; за загиблими воно може бути ближчим до 2,5:1. CSIS також фіксує повільність російського просування на ключових напрямках: від 15 до 70 метрів на добу в окремих наступках.

У кілзоні фронту поточна картина може бути контрастнішою. Там Росія з 2023 року відпрацьовувала тактику людських хвиль, коли окремі росіяни, вцілілі в пішій атаці невеликими групами до 10 осіб, переходять від українських дронів і засобів ураження на нових позиціях і накопичуються для наступної атаки невеликими групами. Через надзвичайно високий рівень втрат така тактика росіян була названа «м'ясними штурмами». З 2025 року великі втрати змусили Росію перейти до інфільтрацій, коли розмір атакуючих груп дедалі частіше скорочується до двійок і трійок.

Міністр оборони Михайло Федоров у січні 2026 року називав стратегічною метою України довести російські втрати до 50 тис. на місяць. Interfax-Україна передавав близьку формулу Зеленського: такий рівень має перевищити здатність Росії поповнювати війська. Це український цільовий показник, а не незалежно підтверджена оцінка поточних втрат. Його сенс – позбавити російські війська здатності просуватися без мобілізації або дорожчого контрактного набору.

Українські військові говорять про співвідношення втрат на окремих ділянках бойових дій 1:6, навіть 1:10 і вище на користь України. Така ситуація характерна для російського наступу. При переході українських військ у наступ і російських військ в оборону співвідношення може змінитися не на користь України, якщо не будуть застосовані нові технології наступу, зокрема з використанням роботизованих систем.

Україна наближається до того, щоб на дедалі більшій кількості ділянок зупинити просування російських військ шляхом доведення співвідношення втрат до рівня, на якому російська машина наступу ламається. Перехід України в наступ може бути нелегким через ризик збільшення людських втрат. Але сама тривала зупинка фронту, як на фінальних стадіях Першої світової і Корейської воєн, доводить стратегічну нездатність Росії до територіального просування і закриває надію на воєнний факт, який міг би перекрити витрати війни. Це не розпад РФ. Це втрата головного аргументу, через який Кремль продає війну як переможну.

Окрім високого ступеня ураження російських військ у кілзоні тактичними засобами, Україна довела до високого рівня готовності й бойового застосування ще два важливі способи наблизити Росію до стратегічної поразки. Перший – мідлстрайк (middle strike), ураження в оперативній глибині фронту і глибше до кількох сотень кілометрів економічно доступними

Стратегія послаблення Росії в сучасних умовах

дистанційно керованими і високоточними засобами. Мідлстрайк руйнує російську фронтову логістику, сприяючи її зупинці в кілзоні. Так Україна знімає очікувану віддачу з російського наступу, не протиставляючи людській масі людську масу.

Діпстрайк (deep strike), інший український економічно доступний і високоточний інструмент, уражає російський глибокий тил, включаючи оборонні підприємства, транспортну логістику, нафтову інфраструктуру й експортні термінали. Це форма силових санкцій, які позбавляють Росію ресурсів війни. У певному розумінні діпстрайки дають Україні інструмент силової дипломатії.

Особливість інструментів мідлстрайку і діпстрайку у тому, що вони дають Україні наступальний компонент війни в ситуації, коли війська загалом знаходяться у стратегічній обороні. Росія також має ці інструменти, причому діпстрайк вона почала застосовувати від початку широкомасштабного вторгнення і з 2023 року навчилася здешевлювати його за рахунок імпортованих іранських технологій. Мідлстрайк Росія розвинула приблизно одночасно з Україною. У цій сфері перевагу має сторона з кращими засобами протиповітряної оборони, зв'язку, наведення, розвідки і виробництва.

Асиметрія на користь України, яка склалась в ефективності мідлстрайку і діпстрайку, значною мірою залежить від допомоги партнерів у засобах протиповітряної і протиракетної оборони високотехнологічного спектру. Технології і ресурси партнерів важливі також для розвитку власне інструментів мідлстрайку і діпстрайку України. Така допомога може розглядатись як форма санкцій проти Росії за ведення агресивної війни.

Канібалізація російської економіки

Російська воєнна економіка виглядає стійкою, якщо дивитися на здатність держави оплатити черговий рік війни. Але важливо, що означає кожен наступний рік для російської економіки.

SIPRI у березні 2026 року оцінив федеральне фінансування війни й ширших військових видатків Росії у 2025 році приблизно в 16 трлн рублів, або 7,5 % ВВП. У бюджеті 2026 року планові військові видатки знижені до 14,9 трлн рублів, або 6,3 % ВВП, хоча SIPRI застерігає, що бюджет можуть змінювати протягом року. Це ще не демілітаризація Росії через нездатність підтримувати темп війни. Але це вже ознака фінансового маневрування через бюджетну втому. BOFIT, дослідницький інститут Банку Фінляндії для перехідних економік, у прогнозі на 2026-2028 роки очікує для Росії зростання близько 1% у 2026 році. Re: Russia додає до цього перші дані 2026 року: за оцінкою Мінекономрозвитку РФ, у першому кварталі ВВП знизився на 0,3 %, індекс базових видів діяльності – на 0,7 %, обробна промисловість також вийшла приблизно в мінус 0,7 %. Це ще не обвал, але Росії дедалі важче забезпечити новий воєнний рік без шкоди для цивільної економіки, інвестицій і прибутковості підприємств. Re: Russia, аналітичний проєкт про російську політику й економіку, дає назву поточній економічній моделі, яка кілька років дозволяла Росії уникнути економічного провалу, але зараз вичерпує себе. Ця модель – воєнне посткейнсіанство. У 2022-2024 роках російська держава справді створила новий індустріальний драйвер, пов'язаний з війною: державні інвестиції через оборонні замовлення, розбудову воєнної логістики, перенаправлення експорту, імпортозаміщення й нові схеми імпорту. Re: Russia оцінює середній ріст інвестицій у 2021-2024 роках у 8,4 % на рік, тоді як за попередні 15 років він не дотягував до 4 %.

У жовтні 2025 року вже 70 % промислових галузей мали річне зниження, ріст лишався лише у 20 %. Воєнне посткейнсіанство перейшло з фази розгону у фазу канібалізації, коли драйвер попереднього зростання почав з'їдати цивільну базу. Війна вже не рухає всю економіку через державні інвестиції. Вона забирає робочу силу, кредит, інвестиційний ресурс і управлінську увагу з цивільних секторів. Найбільш уразливою економічною ланкою виявились не фінанси, а людський ресурс. Рекордно низький рівень безробіття близько 2% зараз не є ознакою економічного здоров'я Росії. Це ознака того, що економічне зростання зупинене через дефіцит робочої сили.

Контрактна модель дозволяє Кремлю уникати відкритої мобілізації, але її ціна зростає. Re: Russia за відкритими даними оцінює, що наприкінці 2025-го і на початку 2026 року притік контрактників міг упасти приблизно на п'яту частину, а набір на початку 2026 року виглядав нижчим за 30 тис. на місяць. У 24 регіонах із найвищими виплатами бонуси зросли приблизно на 40 %. Російська влада дедалі частіше компенсує нестачу людей адміністративним тиском, рекрутингом у вразливих групах і примусом до контрактів. Для нового ривка потрібні ще вищі виплати, мобілізація або обмеження цілей війни.

Санкційні обмеження, українські дівстрайки й дефіцит робочої сили б'ють по здатності Росії перетворювати гроші на зброю, людей і темп війни. IISS, британський Міжнародний інститут стратегічних досліджень, формулює цю проблему через межі виробничих можливостей: рублі самі не воюють, якщо підприємства працюють близько до повної завантаженості, а робочої сили й технологій бракує. IISS також застерігає, що економічний «колапс» є рідкісним сценарієм і не має бути тестом західної політики щодо Росії. Отже, мета не в очікуванні розпаду, а в тому, щоб Росія дедалі гірше перетворювала гроші на воєнну якість. CSIS у квітні 2026 року описав російську дронуву й ШІ-екосистему як прагматичну, фронтову й залежну від комерційної компонентної бази.

Санкції і фактор Китаю

Нафтові доходи лишаються головним зовнішнім ресурсом російської війни. Росія продовжує продавати нафту, але несе все вищі трансакційні видатки через міжнародні економічні й українські силові санкції. Для Кремля високі ціни й тіньовий флот мають працювати як хід із надмірною віддачею: зовнішня торгівля перебиває внутрішню ціну війни. Саме це співвідношення треба руйнувати.

На початку 2026 року очікувалося, що поєднання санкцій, знижок і ударів по російській нафтовій інфраструктурі поступово звужуватиме дохідну базу війни. Березень змінив короткострокову картину: CREA, фінський Центр досліджень енергетики і чистого повітря, оцінював російські доходи від експорту викопного палива у березні 2026 року на рівні 713 млн євро на день, найвищому за два роки. Війна навколо Ірану й енергетичний шок дали Росії несподівану надію. KSE Institute, аналітичний підрозділ Київської школи економіки, водночас оцінив, що українські удари по балтійських портах 23 березня – 5 квітня 2026 року зменшили російські нафтові експортні доходи приблизно на 1,76 млрд доларів проти сценарію без атак.

Березневе зростання доходів через іранський шок не скасовує цю логіку. Росія може тимчасово вигравати від високої ціни, але українські удари й санкції б'ють по здатності безпечно монетизувати сприятливу кон'юнктуру: по НПЗ, портових потужностях, графіках відвантаження, страхуванні, знижках і поведінці покупців. Якщо енергетичний шок згасне, висока ціна перестане прикривати втрати від дорожчої логістики й більшого дисконту. За пролонгованої дії силові санкції можуть давати більший бюджетний ефект, коли вони поєднані з юридичним і дипломатичним тиском на танкери, порти, страхові сервіси й покупців.

Тіньовий флот Росії – флот танкерів, включених до міжнародної морської торгівлі із суттєвими порушеннями норм, – є частиною російської інфраструктури війни. Україна може атакувати цю інфраструктуру передусім морсько-правовими, санкційними й дипломатичними засобами; питання силових дій потребує окремої юридичної оцінки залежно від судна, вантажу, маршруту і зв'язку з фінансуванням війни. Європейська комісія у 20-му пакеті санкцій від 23 квітня 2026 року додала 46 суден і довела список до 632, запровадила нові правила продажу танкерів, заборони для портів Мурманськ, Туапсе й терміналу Karimun в Індонезії та обмеження сервісів для російських LNG-танкерів і криголамів.

Україна може вести власну зовнішньополітичну кампанію проти тіньового флоту паралельно із західними санкціями. Її адресатами мають бути три групи. Перша – держави прапора, портові адміністрації та морські регулятори, які можуть створювати юридичні й технічні обмеження для проблемних суден. Друга – страхові, фінансові й сервісні компанії, без яких старі танкери не можуть безпечно працювати в міжнародній торгівлі. Третя – країни й бізнес-групи, через які проходить фрахт, перевалка, купівля або обслуговування російської нафти.

Окремої роботи потребують середземноморські судноплавні центри, північні європейські держави з портовою, страховою й екологічною компетенцією, а також Туреччина, держави Затоки та Індія як важливі вузли торгівлі й перевалки. Для кожного судна Україні потрібне коротке доказове досьє: хто контролює судно, під яким прапором воно ходить, які маршрути використовує, чи заходило в російські порти, хто його страхує, який екологічний ризик воно створює і як його робота пов'язана з фінансуванням війни.

Окрім нафти, Росія має й інші суттєві експортні надходження, які живлять війну: скраплений газ, ядерне паливо і збагачений уран, вугілля, метали, добрива, зерно, алмази, транспортні послуги. Добрива потребують обережності через продовольчу безпеку, але окремі підприємства й логістика виробництва добрив у Росії мають прямий зв'язок із воєнною економікою, зокрема виробництвом вибухівки. Тому окремі вузли цієї галузі можуть

Стратегія послаблення Росії в сучасних умовах

потрапляти в логіку санкційного тиску або глибинних ударів, якщо їхній зв'язок із воєнним виробництвом доведений.

Щодо російського експорту зерна Україна може значно впливати через ту обставину, що Росія змішує власний продукт із тим, що викрадається на тимчасово окупованих територіях України, і намагається легалізувати такий експорт через різні схеми. Зернова історія має доказову базу, вона політично чутлива. Покупець може не хотіти санкційної війни з Росією, але він також не хоче бути співучасником купівлі товару з окупованої території. Порт може не хотіти конфлікту з Росією, але не хоче судна з юридично сумнівним вантажем.

Зовнішньополітична робота навколо зерна має виходити за межі санкційної коаліції. Україні потрібно працювати з транзитними державами Чорноморського й Середземноморського басейнів, великими покупцями на Близькому Сході та в Північній Африці, а також із комерційною й регуляторною інфраструктурою зернової торгівлі: портами, трейдерами, страховими й фінансовими установами, лабораторіями, митними органами та судновими реєстрами.

Аргументація має бути юридичною: походження товару, маршрут, сертифікати, лабораторні проби, відповідальність трейдера, банку, страховика й покупця. Чим більше ланок бачать ризик товару з окупованої території, тим дорожче Росії легалізувати крадене зерно під виглядом звичайного експорту.

Росія у війні проти України спирається на Китай, який НАТО у Вашингтонській декларації 2024 року назвала «decisive enabler» – чинником, що дозволяє Росії продовжувати війну через партнерство без обмежень і масштабну підтримку російської оборонної промисловості. Українська політика не може будуватися на фантазії швидкого розриву Китаю з Росією. Китай справді рятує Росію від повної технологічної, товарної й фінансової ізоляції, але робить це на умовах, які збільшують російську залежність. Для Кремля Китай може виглядати як зовнішній резерв, що перекирає втрати від Заходу. Для України важливо показувати інше: ця підтримка не знімає російські борги війни, а переводить їх у довгу залежність.

Китай переводить Росію у режим довготривалої економічної залежності: через ціновий диктат у сировині, заміщення західних товарів китайськими і контроль над критичними транзакціями. «Сила Сибіри – 2» показує цю асиметрію: Росія не може нав'язати Китаю умови щодо ціни, фінансування і темпу будівництва. Тому вплив на Китай має будуватися навколо механізмів підтримки РФ: компонентів, фінансового обслуговування поставок і транзиту через треті країни. Китайські компанії та банки мають бачити ризик вторинних санкцій, втрати європейського ринку й юридичної відповідальності менеджерів. Тоді Китай лишається важливим партнером для Європи, але перестає бути для Росії безкоштовним виходом.

Примус Росії до миру

Різні російські вразливості мають різну швидкість прояву. Політичні символи можуть втрачати переконливість за тижні; фронтовий темп і нафтові доходи змінюються в горизонті місяців; виробництво, компоненти й ринок праці дають повний ефект за 12-24 місяці. Росія шукає наступні ходи у війні із більшим політичним ефектом, ніж витрати на їх підготовку.

Примус РФ до миру означає блокування для неї можливостей таких наступних кроків, так само як російські війська заблоковані фронтовою кілзоною та інструментами мідлстрайку, російські повітряні напади – українською ППО, а російські ресурси війни – українською далекобійністю. Для цього необхідно усунути із системи міжнародних рішень штучну кореляцію між поразкою і розпадом РФ, який нібито автоматично підвищує ризик ядерної ескалації. РФ може буденно програти війну на землі, у повітрі і на морі, і це менш ризикована перспектива, ніж затягування війни заради «збереження обличчя» московських керівників.

У несприятливому для України сценарії зовнішні умови дають Росії додатковий час. Ситуація у Затоці утримує високі ціни на нафту; уряд США може відкривати ліцензійні винятки; партнери обмежують українські діпстрайки; Китай, Туреччина, ОАЕ, Казахстан, Киргизстан та інші держави-посередники зберігають механізми підтримки російської зовнішньої торгівлі. Якщо Росія паралельно проводить нову мобілізацію або різко збільшує контрактний набір, вона може довше підтримувати воєнний тиск і відкладати момент, коли втрати, дефіцит робочої сили, технологічні обмеження й дорожчий експорт примусять її знижувати темп війни. Найгіршим доповненням була б віра партнерів, що будь-яка російська поразка автоматично веде до розпаду і тому має пом'якшуватися ще до переговорів.

В інерційному сценарії розвитку подій Україна блокує російський воєнний потенціал, але партнери обмежують українську далекобійність, санкції додаються повільно, нафтові винятки з'являються під час цінових шоків, а Китай і держави-посередники допомагають Росії підтримувати зовнішню торгівлю в умовах санкцій. Росія тоді зберігає здатність продовжувати війну протягом 2026 року і значної частини 2027 року. Окремі уразливості накопичуються, але не складаються в системний тиск. Кремль продовжує шукати новий примусовий хід, який перекриє попередні витрати, і кожна незакрита ділянка – енергетичний шок, морський обхід, китайські компоненти або страх ядерної ескалації – подовжує цей пошук.

У сценарії посиленого тиску Україна й партнери системно ускладнюють роботу механізмів, які забезпечують російський темп війни. Мідлстрайк і діпстрайк б'ють по фронтовій логістиці, ремонту техніки, виробництву озброєнь, переробці нафти й експортній інфраструктурі. ЄС, уряд США і Сполучене Королівство переходять від розширення санкційних списків до тиску на інфраструктуру обходу: морські сервіси, реєстрацію суден, страхування, портове обслуговування. Окремий тиск потрібен на механізми китайської й посередницької підтримки РФ. Такі дії не женуть партнерів у симетричну гонку витрат, а знімають із російських ходів очікувану надвіддачу.

У такому сценарії перші помітні зміни можуть з'явитися до кінця 2026 року. Російське просування обходиться дорожче, нафтова маржа стає менш надійною, постачання компонентів сповільнюється, виборча кампанія потребує грубішого адміністративного тиску, а воєнне виробництво дедалі більше тримається на виснаженні цивільної економіки.

Примус Росії до миру не потребує ставки на її розпад. Він потребує синхронного усунення очікуваної Росією віддачі від асиметричних ескалаційних способів продовження війни. Чим дорожчим для Кремля стає кожен наступний день війни і чим менше шансів він дає російським лідерам на новий асиметричний вииграш, тим ближчою стає ситуація, у якій переговори перестають для РФ бути паузою для наступної ескалації і стають виходом із війни.

Автор

Олексій Іжак

Експерт Національного інституту стратегічних досліджень

Вихідні дані

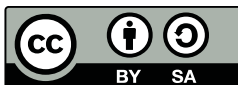
Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні

kas.de

Видавець: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2026, Київ
вул. Богомольця Академіка, 5, кв. 1, 01024 Київ, Україна
Тел.: +380444927443
<https://www.kas.de/en/web/ukraine>

Усі права захищені. Запити щодо рецензійних примірників та інші звернення стосовно цієї публікації слід надсилати видавцю. Відповідальність за погляди, висновки та рекомендації, висловлені в даній публікації, повністю покладається на автора (авторів), і їх інтерпретації не обов'язково відображають погляди чи політику Фонду Конрада Аденауера.

Публікація підготовлена в рамках проекту «Посилення аналітичних спроможностей прийняття рішень у сфері зовнішньої політики за допомогою громадянського суспільства» Центру міжнародної безпеки за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Текст цієї публікації ліцензовано на умовах Creative Commons:
«Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International», CC BY-SA 4.0
(<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.de>)

© 2026 Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні |
© 2026 Центр міжнародної безпеки